

induplati

konoplan

GLASILO
KOLEKTIVA INDUPLATI JARŠE

Leto XXI.

MAREC 1972

Cena 0,20 din

Na dan, ko je praznik vseh žena, se spominjamo svojih mater in vseh dobrih žena. Za njihov praznik jim podarimo vsaj skromen šopek cvetja. Povedati, koliko dobrega so naredile za nas je težko, lahko jim le želimo sreče in zdravja v življenju.

**VSEM ŽENAM - SODELAVKAM OB PRAZNIKU ISKRENO ČESTITAMO IN ŽELIMO DOMA
IN NA DELU POLNO ZADOVOLJSTVA IN USPEHA!**

Uredniški odbor

ZASEDANJE DELAVSKEGA

V februarju je imel DS skupaj s svojima KIO dvojce pomembnih zasedanj, ki sta bili obe po glavnih točkah svojega dnevnega reda posvečeni končnemu obračunu gospodarjenja podjetja v preteklem letu. Glavna tema prvega zasedanja z dne 7. 2. 1972 je bila obravnava inventurnih razlik, glavna tema drugega zasedanja z dne 28. 2. 1972 pa obravnava zaključnega računa.

Na osnovi elaborata centralne inventurne komisije je DS obravnaval inventurne razlike pri:

- surovinah in materialu
- nedovršeni proizvodnji
- polproizvodih
- gotovih izdelkih
- osnovnih sredstvih
- sredstvih sklada skupne porabe
- terjatvah in obveznostih
- neproizvodnih OZD (Restavraciji in počitniških domovih, Stanovanjski enoti, industrijski prodajalni).

Pri surovinah in materialu je bil ugotovljen večji presežek pri nabavljenih bombažni in sintetični preji in potrošnem materialu. Presežek v višini din 34.170,29, ki je bil ugotovljen pri bombažni preji 28/1, je nastal zaradi preračunavanja teže iz liber v kg in zaradi različno označene teže na zabojih oz. oмотih. Prav tako je bila, ko je bila preja dana iz skladišča v proizvodnjo, odpisana večja poraba, kot je bila dejanska. Pri sintetični preji je bil največji presežek ugotovljen pri malonu 18 surov, presežki pa so bili ugotovljeni še pri LCL 34/2 zelen, TRL 16 surov in 60/2, movilu 36/2 in EX lanu 34/2. Do razlik je prišlo zaradi netočne evidenc pri vračanju preje iz pripravljalnice v skladišče. Pri potrošnem materialu je prišlo do večjega presežka pri olju Schell, ker so obrati zaradi slabe kvalitete vračali olje v skladišče brez povratnic. Večji presežek je bil izkazan tudi pri železnih ceveh; te so bile v celoti dane v uporabo, ker pa se v celoti dejansko niso porabile, so bile brez povratnic vrnjene v skladišče. Prav tako je nastal večji presežek pri MS palice 45/45 mm zaradi vračanja materiala brez ustreznih povratnic. Večji presežek je bil ugotovljen še pri lesu; ta se je pri izdaji v uporabo preveč odpisoval oz. se je odpisoval po ocenitvi ne pa po izmeri. Poleg tega je bil les večkrat brez ustrezne dokumentacije vrnjen zaradi slabe kvalitete. Večji presežki so bili pri drobnem inventarju v uporabi še ugotovljeni v mehaniki in ključavničarski delavnici zaradi neevidentiranja uporabe matičnih ključev, v predilnici, ker so bili posamezni predmeti kupljeni kot potrošni material in dani v uporabo kot drobni inventar, ter v tkalnici zaradi kompletiranja matičnih ključev v garniture. Prav tako je prišlo pri surovinah in materialu do primanjkljajev, ki pa so bili na splošno ugotovljeni v manjšem obsegu kot presežki. Pri nabavljeni preji (bombažni, laneni, konopljeni in sintetični) je prišlo do primanjkljajev iz razlogov,

ker se preja pri porabi bodisi ni tehtala, bodisi je prihajalo do zamenjav pri posameznih številkah preje, bodisi je prišlo do osušitve in razlik pri tehtanju, bodisi je bila evidenca netočna. Pri barvah in kemikalijah je bil ugotovljen največji primanjkljaj pri rumeni barvi 6 GFL, in sicer za 2 kg. Poleg tega je komisija ob pregledu ugotovila, da je več barv in kemikalij nekorantnih, in je zanje predlagala, da se 100% odpisujejo. Do večjega primanjkljaja je prišlo tudi pri potrošnem elektro materialu, in sicer predvsem zato, ker je promet s tem materialom velik, tako da se posamezni artikli, ki so dani v uporabo zamenjujejo, saj so si po nazivu in uporabnosti često podobni. Nadalje je komisija ugotovila, da je na zalogi več vrst materiala, ki je zastarel in neuporaben, kakor tudi več rezervnih delov za stroje, ki jih je podjetje že odtujilo. Komisija je ta material ocenila in predlagala, da se izloči in proda. V mehaniki oz. ključavničarski delavnici je bil ugotovljen primanjkljaj v vrednosti 1 vrtalnega stroja, za katerega ni bilo osebne zadolžitve. Komisija je ugotovila, da je primanjkljaj verjetno nastal že v preteklih letih, ker so se ti stroji nekaj časa vodili med osnovnimi sredstvi in drobnim inventarjem. Prav takoj je bil ugotovljen pri drobnem inventarju primanjkljaj v konfekciji 1 kom. električnih ročnih škarij, za katere tudi ni bilo osebne zadolžitve, ker je uporabljajo te škarje več delavcev. Glede na to da se vodi v poslovnih knjigah podjetja tudi drobni inventar, ki ga uporablja Restavracija in počitniški domovi, je komisija predlagala, da se vrednost tega inventarja v skupni višini din 665,65 brezplačno prenese na to OZD. Določena primanjkljaja je komisija ugotovila tudi pri embalaži na zalogi (selotejpu) in pri pisarniškem materialu, do katerih je prišlo največ zaradi netočnega izdajanja in netočnega izpolnjevanja naročilnic.

Pri nedovršeni proizvodnji ni bilo ugotovljenih nobenih razlik. Komisija je tako samo ugotovila vrednost te proizvodnje po posameznih obratih po njenem obračunu na osnovi variabilnih stroškov.

Večji presežki in primanjkljaji so bili ugotovljeni pri polproizvodih, zlasti pri IPI preji, pa tudi pri doma predelani preji. Pri IPI preji je bilo ugotovljeno, da izvirajo presežki in primanjkljaji predvsem zaradi zamenjav sintetične preje istih števil, a različnih barv (malon 9, movil 9 in 12). Kot primanjkljaj je bila prikazana tudi preja, ki je bila poslana v predelavo v Majšperk in je bila zaradi prometne nesreče poškodovana. Ker je za poškodovano prejo podjetje uveljavilo škodo pri zavarovalnici, je komisija vrednost tega primanjkljaja prenesla na konto terjatcev.

Pri doma predelani preji so razlike nastale predvsem zaradi predelave, sukanja, previjanja in barvanja.

Večji presežki in primanjkljaji so bili ugotovljeni tudi pri gotovih izdelkih — tkaninah. Do razlik je prišlo zaradi napačnih prijav, pri etiketiranju, zamenjavi desenov, napak pri vezanju etiket in zamenjave artiklov pri pisarnju na etikete. Razlike pri zavesah so v glavnem nastale zaradi zamenjave desenov, manjši primanjkljaji pa so se pojavili zaradi rezanja zaves — vzorcev v adjustirni. Pri tkaninah za konfekcijo so se primanjkljaji pretežno pokrivali s presežki, le pri ceradnem platnu širine 200 je bil ugotovljen primanjkljaj 100 m, ki je nastal zaradi neevidentiranja porabe. Pri tkaninah v makulaturi so se pokazale manjše razlike skoraj pri vseh artiklih, pri čemer so vidne zamenjave artiklov v različnimi širinami.

Pri osnovnih sredstvih komisija ni ugotovila presežkov in primanjkljajev, pač pa, da je v obratih več nerabnih, dotrajanih osnovnih sredstev, za katere je predlagala, da se izločijo iz uporabe in odpisujejo, ker nimajo nobene sedanje vrednosti več. Komisija je tudi ugotovila, da se več osnovnih sredstev, ki so se vodila pri upravi, nahaja v Restavraciji, ki jih že dalj časa uporablja. Komisija je predlagala, da se ta sredstva, ki so v celoti že odpisana, brezplačno prenesejo na to OZD. Nadalje je komisija ugotovila, da je več strojev, ki se v proizvodnji že dalj časa ne uporabljajo, ker so dotrajani. Zato

»Glasujemo ZA«

SVETA

je predlagala, da se ta osnovna sredstva izločijo iz uporabe. Enako je komisija predlagala, da se izloči iz uporabe tudi zgradba kotlarne, ki je predvidena za rušenje in parni kotel, ker inšpekcija tej kotlarni ne dovoli več obratovanja, prav tako pa tudi vodna turbina, črpalka in generator, ker bodo s preureditvijo kanala Mlinščice in preureditvijo proizvodnih obratov ta osnovna sredstva neuporabna.

Pri sredstvih sklada skupne porabe ni bilo ugotovljenih nobenih razlik.

Pri vpisu terjatev do kupcev je komisija ugotovila, da je več terjatev, ki izvirajo še iz leta 1970, spornih. Za njihovo izterjavo so bili storjeni vsi ukrepi. Kljub temu da komisija pričakuje, da bodo te terjatve v prihodnjem obdobju poravnane, je predlagala, da se prenesejo na konto spornih terjatev. Poleg tega je komisija predlagala, da se odpiše v breme izrednih izdatkov več starih terjatev, katerih poplačila nismo mogli doseči, čeprav je bil sodni postopek za izdajo izvršilnih dovolil končan že pred več kot letom dni. Največja terjatev, ki je bila predlagana za odpis, je terjatev do podjetja Bezbjednost reda, Beograd v višini din 106.133,65, ki je nismo mogli izterjati, čeprav smo za njeno poplačilo predlagali tudi že izvršbo na premičnine. Enako je ostala neizterjana tudi druga največja terjatev, ki je bila predlagana za odpis, proti podjetju Kaolin, Bratunac v višini din 33.457,50. Druge za odpis predlagane terjatve so manjše in predstavljajo v pretežni višini stroške sodnih postopkov.

Pri pregledu ostalih terjatev je komisija ugotovila, da je kot sporna terjatev prikazan primanjkljaj železa, ki ga je podjetju obračunal gradbenik Zemljan Andrej iz Preserij. Posebna komisija, ki je dalj časa ugotavljala, ali je bil ta material vgrajen v kakšen objekt, je naposled ugotovila, da je bilo to železo po vsej verjetnosti ukradeno. Na istem kontu je bila izkazana tudi terjatev za vrednost brusilnega stroja in rezilne glave, ki sta bila ukradena. O kraji je bila obveščena tudi PM Domžale, ki zadevo raziskuje. Komisija je

Poslovno poročilo je podal tovariš ing. Jože Klešnik

predlagala, da se obe navedeni terjatvi, povečani za prometni davek, knjižita v breme izrednih izdatkov.

V diskusiji so bili nadrobno obravnavani posamezni primeri inventurnih razlik. Za sklep lahko sprejmemo besede tovariša direktorja, po katerih gre v večini primerov za kraje, ne pa za manjke. V prihodnosti bodo skladiščniki odgovarjali za primanjkljaje in tudi sami plačali del primanjkljaja. Poleg tega bodo morali biti tudi vratarji pri opravljanju svoje službene dolžnosti bolj natančni in poostri morajo kontrolirati pri odvozu materiala iz podjetja.

Po diskusiji je DS potrdil inventurne razlike in izdal o tem ustrezno odločbo.

Poslovno poročilo za leto 1971 je podala tov. Francka Marinšek, šef računovodstva, pri čemer je bilanco v primerjavi z letom 1970 še posebej grafično ponazorila.

V proizvodnji je bil plan prekoračen predvsem pri izdelavi sintetičnih tkanin, kar je v skladu z našo dolgoročno orientacijo. Plan pređenja je bil presežen za 2,4 %, v sukalnici pa za 4,9 %. V tkalnici rezultati proizvodnje količinsko niso bili zadovoljivi. Slabo doseganje plana so povzročili zastoji v februarju in marcu ob zamenjavi tkalških strojev in pomanjkanje posameznih vrst preje. Oplemenitilnica je poslovala v skladu z doseženimi rezultati v tkalnici in prav tako ni izpolnila plana. V konfekciji se je proizvodnja v primerjavi z letom 1970 povečala za 4,4 %. Delo je potekalo skozi vse leto enakomerno, le v nekaj mesecih je bi-

lo uvedeno delo v podaljšanem delovnem času zaradi večjega naročila in kratkih rokov. Kvaliteta ni bila enakomerna, občutno nihanje je povzročila predvsem slaba kvaliteta nabavljenih surovin. Tako je bil dosežen v primerjavi z letom 1970 po skupinah izdelkov boljši odstotek I. vrste samo pri bombažnih tkaninah, medtem ko je pri vseh ostalih ta odstotek padel.

V poslovnem letu 1971 smo presegli plan prodaje po vrednosti za 29,6 %, k čemur je prispevala delno podražitev surovin in izdelkov med letom, delno pa pravilna odločitev pri izboru asortimana in dobro poslovanje s kupci. Volumen na tržišču je bil večji, kot so bile naše zmogljivosti. Zanimiv je podatek, da je realizacija lani porasla v primerjavi z letom 1970 za 50 %, v primerjavi z letom 1967 pa že kar za 100 %, medtem ko so se razpoložljiva obratna sredstva povečala v primerjavi z letom 1970 za 24 %, v primerjavi z letom 1967 pa že za 45 %. Na domačem trgu smo največ prodali v SR Sloveniji, Srbiji in Hrvatski. Po strukturi kupcev lahko ugotovimo, da je očitna tendenca rasti števila tistih kupcev, ki nabavljajo pri nas večje količine blaga, medtem ko število manjših kupcev varira. Iz prodaje po skupinah proizvodov je razvidno, da stalno raste prodaja sintetičnih tkanin, ob katerih prodamo največ še bombažnih tkanin. Lani smo prodali za 18 % manj tkanin kot v letu 1970, ker smo sami konfekcionirali kar 1.200.000 m² tkanin.

Izvažali smo na konvertibilno področje. Plan je bil močno presežen, cene pa dokaj ugodne, tako da smo izgubo pri izvozu dosegli v precej nižjem znesku od planirane. Največ smo izvažali v Italijo, Nemčijo in na Dansko.

V EPP smo se osredotočili na RTV in prospekte. Pri stroških propagande pa smo zagotovili tudi udeležbo drugih partnerjev (Ohis, Skopje), tako da so se nam s tem ti stroški precej zmanjšali.

Sestav poslovnih sredstev v ožjem smislu (osnovnih in obratnih sredstev) se v primerjavi z letom 1970 ni bistveno spremenil. Povprečno uporabljena obratna sredstva so praktično ostala na višini iz leta 1970. Razpoložljivi del rezervnih sredstev se je v letu 1971 povečal za 14 %, kar predstavlja ob-

Sprejem zaključnega računa

(Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)

vezni del iz delitve dohodka za leto 1970. Lani smo nabavili osnovnih sredstev v skupni višini din 4.328.624,16. Ta sredstva pa so se s prodajo, odpisom, prenosom izven uporabe in prenosom na Restavracijo zmanjšala za skupno din 2.286.874,05. Vsa prodana ali odpisana osnovna sredstva so bila brez sedanje vrednosti, razen dimnika pri stari kotlarni, ki je imel v času rušenja še din 13.766,45 sedanje vrednosti. Stroški rušenja so znašali 29.460,90 din. Sedanja vrednost dimnika in stroške rušenja je podjetje krilo iz rezervnega sklada. Pri prodanih osnovnih sredstvih je bila dosežena prodajna cena din 30.594,40. Ugotavljamo, da je bilo 80 % vrednosti nabavljenih osnovnih sredstev krito iz lastnih sredstev.

Po zakonu o revalorizaciji so morale delovne organizacije uskladiti knjigovodsko vrednost osnovnih sredstev z njihovimi tržnimi cenami s stanjem na dan 31. 12. 1971. Z revalorizacijo osnovnih sredstev sta se povečali nabavna in odpisana vrednost, za razliko din 5.896.000,00 med njima pa se je povečal poslovni sklad. Nabavna vrednost osnovnih sredstev se je glede na stanje 31. 12. 1970 bistveno spremenila tako po sestavu kot dinamiki.

Analiza osnovnih sredstev nam pokaže, da so bila ta lani izkoriščena za 14,5 % bolj kot v letu 1970. Stopnja iztrošenosti osnovnih sredstev je ostala praktično nespremenjena, je pa dokaj visoka, saj dosega skoraj 70 %. Stopnja iztrošenosti opreme, ki je prav tako visoka, se je zaradi novih nabav nekoliko zmanjšala.

Podatki nam kažejo, da so bile zaloge lani večinoma nižje kot v predhodnem letu; v drugem polletju so se povečale predvsem zaradi povečanja nabavnih cen materiala za 15 %. Kljub ustrežnejši vezavi sredstev v zalogah pa se finančna situacija ni izboljšala, ker so se ob enem močno povečale terjatve. Situacija se je nekoliko izboljšala ob koncu leta, ko je podjetje prelo plačilo za nekaj večjih dobav. Poseben problem predstavlja povečanje zaloga izdelavnega materiala, ki so v primerjavi z letom 1970 večje kar za 81 %. Posebno pozornost bo treba posvetiti tudi zalogi gotovih izdelkov, ki v sedanjosti višini (25 % pod normativom) in 29 % pod stanjem v letu 1970) že nekoliko ogroža nemoteno prodajo.

Koeficient obračanja obratnih sredstev se je v primerjavi s preteklimi leti občutno povečal. Doseženi koeficient v višini 4,12 je za naše podjetje zelo ugoden.

Viri obratnih sredstev so se tako po sestavi kot vrednosti močno spremenili. Največja sprememba je nastala pri lastnem delu, poslovnem skladu, ki se je v primerjavi s preteklim obdobjem povečal za 68 % in pokriva sedaj skoraj 47 % celotnih potreb po obratnih sredstvih. Zato se je močno zmanjšala potreba po kratkoročnih kreditih,

ki so se v primerjavi z lanskim obdobjem zmanjšali za 62 %. Še vedno pa je previsoka udeležba dobaviteljev, kar potrjuje trditve, da je preveč sredstev vezanih v terjatvah.

V letu 1971 se stanje zaposlenih ni bistveno spremenilo. Problem še vedno predstavlja VK in K kader, ki ga ni mogoče dobiti.

Pri obračunu prodaje na domačem trgu moramo vsekakor upoštevati dvakratno povečanje cen v preteklem letu (prvič 1. 3. za 4,5 %, drugič 1. 5. še za nadaljnjih 5 %). Na prodajo na zunanjem trgu je vplivala sprememba paritete dinarja in tečajev tujih valut. Vendar je bil ta vpliv z znižanjem stopnje izvozne premije zmanjšan skoraj za polovico. Zaradi vseh teh dogodkov je bil spremenjen letni plan, ki je bil za 4,2 %.

Pri prodaji na domačem trgu je bila dosežena povprečna stopnja za kritje v višini 40 %. Najvišja stopnja prispevka 75 % je bila dosežena pri prodaji storitev, sledi prodaja tkanin s stopnjo 43 % in konfekcijski izdelki s stopnjo 34 %. Pri prodaji na zunanjem trgu smo dosegli 97 % variabilnih stroškov, kar je boljše od dosežene stopnje v letu 1970. Najvišjo stopnjo smo dosegli pri prodaji storitev (114 %), pri prodaji tkanin (107 %), pri prodaji preje (101 %) medtem ko smo jih pri prodaji konfekcijskih izdelkov dosegli le v višini 74 %.

V primerjavi s planom je bila prodaja na domačem trgu presežena za 20 %, v primerjavi z letom 1970 pa za 31 %. Na zunanjem trgu je bila dosežena prodaja za 55 % večja od planirane in za 21 % večja od dosežene v letu 1970.

Doseženi celotni dohodek je za 24 % večji od planiranega in za 31 % večji, kot je bil v letu 1970, dohodek pa je za 26 % večji od planiranega in za 41 % večji, kot je bil v letu 1970. Doseženi ostanek dohodka po njegovi delitvi je za 182 % večji od planiranega in za 194 % večji, kot je bil v letu 1970. Ti podatki nam kažejo, da so bili tako s planom postavljeni cilji kot rezultati, doseženi v letu 1970, v celoti močno preseženi. Po pokritju obveznosti do rezervnega sklada, sklada skupne porabe in skupnih rezerv je podjetje lahko namenilo v poslovni sklad kar za 233 % večja sredstva od planiranih in kar za 259 % večja od sredstev iz leta 1970.

Struktura delitve dohodka je naslednja:

Kategorija	struktura
pogodbene obveznosti	4,0 %
zakonske obveznosti	4,7 %
za osebne dohodek	62,4 %
za sklade	29,9 %
Dohodek	100,0 %

Iz gornjih podatkov lahko vidimo, da je podjetje razdelilo doseženi dohodek zelo smotno in v soglasju z zakonskimi predlogi za leto 1972, s katerimi se predvideva, da bodo morala

podjetja postopoma do leta 1975 zagotoviti 70 % lastno udeležbo od povprečno angažiranih obratnih sredstev.

Po verifikaciji samoupravnega sporazuma je podjetje spremembo pravilnika o osebnih dohodkih s 1. 10. 1970 dvignilo osebne dohodke v povprečju za 11 %. Na podlagi izdelane analize za primerjavo skladnosti samoupravnega sporazuma in njegovega izvajanja z zakonom in splošnim družbenim dogovorom, je ugotovljeno, da podjetje pri delitvi osebnih dohodkov ni preokračilo določb sporazuma.

Povprečno število zaposlenih se je v primerjavi z letom 1970 dvignilo za 2 %, povprečni osebni dohodek pa za 17 %.

Neproizvodne OZD (Restavracija in počitniški domovi, Stanovanjska enota in Industrijska prodajalna) so poslovale uspešno. Najboljši uspeh je dosegla Industrijska prodajalna. Restavracija je imela visoke stroške v zvezi s preureditvijo kegljišča, vendar je kljub temu dosegla dobiček. Stanovanjska enota, kjer se dohodki od stanarin v letu 1971 niso spremenili, je končala svoje poslovanje s še kar ugodnim rezultatom. Vendar pa tej enoti manjka sredstev za tekoče in investicijsko vzdrževanje.

V diskusiji, ki je sledila poročilu, so se razpravljali dotaknili vrste vprašanj, tako vprašanja, zakaj tkalnica ni dosegla plana, zakaj je bil VF varilni stroj le »prilичno« zaseden, zakaj je prišlo do padca v kvaliteti pri sintetičnih in laneno-bombažnih tkaninah, zakaj je ob nedoseganju plana v tkalnici komerciala presežila plan, zakaj izvažamo v dežele, ki so glede na vrednost izvoženega blaga le v majhnih odstotkih udeležene v našem izvozu, kaj sestavlja tako visoke zaloge izdelavnega materiala, kaj pogojuje stalno pomanjkanje votka in druga, med njimi tudi vprašanje, zakaj ob takšnem poslovnem uspehu nismo namenili več sredstev za osebne dohodke in manj za sklade.

Na zastavljena vprašanja so odgovorili odgovorni delavci podjetja ing. Franc Jeraj, dipl. ing. Franc Verhovec, tov. Francka Marinšek, ing. Janko Ukmar, dipl. ing. Avgust Orehek, ing. Jože Klešnik in tov. direktor. Kar zadeva delitve doseženega dohodka, je tov. direktor poudaril, da smo pri sprejemanju plana za leto 1972 organizirali številne razgovore po vseh obratih podjetja. Na vseh teh sestankih je bilo sklenjeno, da se pri delitvi dohodka in osebnih dohodkov izhaja od določb naših splošnih aktov kakor tudi da naj se čimveč sredstev nameni v poslovni sklad podjetja. Ob tem je šef računovodstva tov. Francka Marinšek še posebej opozorila člane delavskega sveta na dokaj kritično finančno situacijo, v kateri se trenutno nahaja podjetje kljub tako ugodnim rezultatom. Kupci nam ne plačujejo in od njih kljub prošnjam ne moremo dobiti denarja; vsi namreč pravijo, da so svoje dolgove do nas prijavi v obvezno multilateralno kompenzacijo, ki se bo izvršila v marcu letos. Kljub temu, da je razmerje med

VSKEGA SVETA

našimi dolgovi do dobaviteljev in našimi terjatvami do kupcev za nas pozitivno, ostaja izid te multilateralne kompenzacije za nas odprto vprašanje, saj ne vemo, koliko so naši kupci likvidni. V tej situaciji je resen problem, ali bomo mogli do 15. zagotoviti dovolj sredstev, da bi lahko izplačali osebne dohodke našim delavcem. Vsekakor bomo v tej zvezi storili vse možne ukrepe.

Na koncu je spegovoril še tov. direktor. V svoji besedi je izrazil zadovoljstvo nad razpravo članov delavskega sveta, ki jo je ocenil kot boljšo od lanskoletne. Menil je, da je bila konstruktivna in dobronamerna. Potem je dejal: lahko rečem, da so poslovni rezultati, ki smo jih dosegli lani, edinstven primer v zgodovini Induplati. Z njimi smo se prebili na vrh tekstilne industrije, tako da smo po kazalcih poslovne uspešnosti na četrtem ali pe-

tem metu v testilni industriji v Sloveniji. Menim, da je bil naš sistem pravičen in da moramo začrtano pot še naprej zmerno ubirati. Ne smemo biti presmeli, ostali moramo skromni, čeprav je naš cilj, ki se ga trudimo doseči, da bi bili za svoje delo tudi kar najbolje plačani. Mnogo si prizadevamo na področju našega razvoja in pri odkrivanju novih proizvodnih možnosti. Vedno moramo biti za 1 korak pred drugimi. Zavedamo se, da ne moremo takoj osvojiti tržišča z novimi artikli; za to je potrebno veliko truda. Sprejem kolekcije na Bledu je eden takšnih učinkovitih ukrepov in je po svojem pomenu naša investicija. Dejstvo je, da smo pri svojem izvozu dosegli že lepo reputacijo; izvoz raste, naš cilj pa je, da bi s svojim izvozom pokrili naš uvoz. Naša akcija je široko zastavljena; tako so nas v zadnjem času kar presenetili dopisi iz latinskoameriških

držav, od koder se nam ponujajo trgovski zastopniki, da bi na tem področju prodajali naše blago. Sedanji problemi so prehodni, so pa veliki. Nelikvidnost je huda. Podjetja v Jugoslaviji ustavljajo svojo proizvodnjo. Dokler ne bo rešen devizni sistem se bodo problemi kopičili. Vendar pa je nemajhen naš sklep in naše prepričanje, da ni poti nazaj in da je ne sme biti. Stagnacije ne priznamo, priznamo samo napredek.

Na koncu se je tovariš direktor zahvalil za sodelovanje vsem samoupravnim organom, posebej pa še vsem delavcem podjetja, ki so razumevajoč sedanjo situacijo, priskočili podjetju na pomoč s tem, da spet delajo v štirih izmenah. Pri tem je tovariš direktor posebej poudaril homogenost in vzajemnost kolektiva, ki je v veliki meri pripomogla k takšnemu poslovnemu uspehu podjetja v lanskem letu.

Spremembe v splošnih aktih

Delavski svet podjetja je na svojem zasedanju dne 7. 2. 1972 sprejel Pravilnik o uporabi sredstev skupne porabe. S tem pravilnikom se določajo pogoji in pogoji uporabe sredstev skupne porabe. Pravilnik predvideva, da se uporaba sredstev skupne porabe za posamezne namene določi z letnim planom.

Na tem zasedanju je delavski svet sprejel tudi predlog sprememb v Pravilniku o štipendiranju, s katerimi so se skladno s povečanimi stroški šolanja povečali tudi zneski štipendij, ki jih daje podjetje svojim štipendistom na posameznih šolah. Obenem je delavski svet tudi ta pravilnik dopolnil z določbo, da prejemajo štipendije otroci samohranilk, članic delovne skupnosti našega podjetja, ne glede na vrsto šole,

na kateri se šolajo. Prav tako je delavski svet na tem zasedanju sprejel predlog sprememb v Pravilniku o materialnih stroških, s katerimi je zvišal nagrade za delo, ki ga opravijo v našem podjetju učenci v gospodarstvu, učenci nižjih šol, dijaki in študenti, priznal nadomestilo stroškov prevoza delavcem, ki se vozijo z javnimi prometnimi sredstvi iz Domžal, ter sprejel spremembo v delitvi stroškov na variabilne in fiksne, tako da se s 1. 1. 1972 izloči iz elementov kalkulacije splošne izdelavne stroške in jih obravnava kot fiksne. Ta sprememba je terjala tudi spremembo v Pravilniku o knjigovodstvu. V tem pravilniku je delavski svet obenem še sprejel predlog sprememb, ki obravnavajo likvidacijo knjigovodskih dokumentov.

Posebej zanimiva je sprememba v Pravilniku o delovnih razmerjih, ki se nanaša na trajanje dopustov in ki jo je delavski svet sprejel tako, da se uporabljajo že od 1. 1. 1972 dalje. Po novi razporeditvi pripade dopust delavcem v odvisnosti od njihove delovne dobe, ki jo dosežejo v tekočem letu, naslednje število dni dopusta:

Delovna doba	Število dni dopusta
0—4	14
5—9	16
10—14	18
15—19	22
20—24	24
25—29	27
30 dalje	30

Spremembe v samopomoči

Na zadnji seji Izvršnega odbora sindikalne organizacije in Odbora samopomoči smo pregledali rezultate naše ankete o povišanju vplačila za samopomoč. V tej anketi se je lahko vsak sam odločil o višini mesečnega vplačila in sicer:

- 10 din mesečni prispevek za 1.000,00 posojila
- 20 din mesečni prispevek za 2.000,00 posojila

Za povišanje vplačila se je odločilo 582 sodelavcev, kar je vsekakor razveseljivo. Tako se bo v blagajni samo-

pomoči povečal znesek denarja, s tem pa se bo krog prosilcev lahko še povečal. Večkrat se je namreč zgodilo, da vsi prosilci niso prišli na vrsto, ker je zmanjkalo denarja in so morali čakati dva meseca in več. S takim načinom, kot smo ga uvedli sedaj, bo ta bojazen odpadla.

Seveda je za to potrebno daljše časovno obdobje — morda eno leto — kajti le tako bo zbrano dovolj sredstev za vse prosilce samopomoči. Oba odbora sta tudi sklenila, da se 14. članom, ki so izstopili iz članstva samopomoči, izplača dosedanja članarina samopomo-

či v teh mesecih. Tisti delavci, ki so se izpisali in se hočejo ponovno vpisati, pa ne morejo dobiti samopomoči preje, dokler ne vplačajo prispevek za 12 mesecev.

Vse spremembe glede vplačila od 10 din na 20 din (med letom) se upoštevajo zaradi novega obračunavanja samo enkrat letno. Novost so tudi 1 % obresti od celotne vsote, ki jo dobi prosilec samopomoči. Za to smo se odločili zaradi rizika, ki ga ima samopomoč v naši tovarni.

Jože Gerbec

8. marec — DAN ŽENA

Dan in praznovanje 8. marca vsi prav dobro poznamo, zato nimam namena na dolgo in široko opisovati dan vseh žensk, pomen tega dne in na kaj nas spominja prav ta dan v letu, vsi dobro vemo.

Veliko smo že slišali o slavnih ženah in veliko o njih prebrali. Bile so to pametne, plemenite, samozavestne in ambiciozne, predvsem pa sposobne žene. Vse te lastnosti so jih pripeljale do uspeha, le malokrat do osebne sreče v življenju.

Ena teh je bila Gabrielle Chanel —

KRALJICA Z IMENOM COCO

Kako dolga vladavina! Začela se je leta 1883. Letnica se nam zdi zelo daleč. Coco Chanel je bila iz preteklega stoletja in vendar tako sodobna. 1883. tega leta se je v Moskvi car Aleksander III. s carico (oblečeno v več kot 32 kg srebrnega blaga) dal okronati za vladarja vse Rusije.

V Evropi je bilo zelo vroče. V skupni sobi nekega podeželskega zavetišča se je rodil otrok revnega zakonskega para. Oče je bil mlad trgovski potnik, mati mlada vaška šivilja. Imenovali so jo Gabrielle Chanel. Tudi ona bo vladala na svoj način.

Zakaj je gospodična Chanel vse svoje življenje tako skrbno molčala o svojem skromnem poreklu? Oče je bil po njenih besedah čuden človek, ki je imel več otrok, kot jih je lahko preživel, trošil več denarja kot ga je lahko zaslužil in končno izginil. Toda od česa je živel? Na to vprašanje ni nikoli odgovorila. Nikoli ne bomo izvedeli, zakaj tej izgovori in molk gospodične Chanel kadar je bilo treba govoriti o njeni družini, njenih številnih bratih, njeni prezgodaj umrli materi. Po kom je podedovala čudovite poteze svojega obraza? Svoje potepuške oči in gospodovalen pogled.

Njenega življenja ni lahko povedati. Celo tega ni doživela, kar navadno doživljajo vse ženske: nikoli se ni poročila. Ni imela otrok. Zelo mlado so jo vtaknili v neko nunsko šolo. Spoznala je strogo življenje provincijskih nun — ne bede, ne nesreče, temveč samo strogost in žalost.

Začetki so bili težki. Morala je razpeti krila. Na kaj je lahko v tistih časih upalo revno mlado dekle. Grozilo ji je, da bo postala slabo plačana prodajalka

pri kakem podeželskem trgovcu. Ravno temu se je hotela izogniti in nič drugega ji ni rojilo po glavi.

Druga dekleta bi se bila obotavljala pred avanturami, a ona ne. Hotela je zapeljati in tudi je.

Mínilo je nekaj let obotavljanja, sanjala je o gledališki karieri. Poskusila je tudi peti in plesati. Bilo ji je 25 let, ko jo je opazil sin neke bogate meščanske družine. Sledila mu je v Pariz. To je bil Etienne Balsan.

Ko je prišla v Pariz je gotovo že imela določeno mnenje o oblačenju svojih sodobnic. Prišla je trdno odločena, oblečena po svojem okusu, polna zamisli, svoje osebnosti in modernosti. V njej je bil nek žar, ki ga vsi tisti, ki so jo kdaj videli niso mogli pozabiti.

Začelo se je obdobje, ko je ugriznila v vsako priložnost, ki se ji je ponudila. Bila je športnica in zapeljivka, jahala je najboljše konje, uporabljala pa je tudi svoje osebne adute: naravnost in izredno lepoto. Videvali so jo povsod in bila je najbolj občudovana od vseh, povsod so se zanjo vnemala srca. Za moške, ki so jo občudovali ni bila več provincialka Gabrielle, ampak bleščeča Coco.

Srečna? Delala se je da je srečna, toda mnogo let kasneje je v enem izmed svojih sproščenih trenutkov priznala, da je v tistem času prejkala več kot kdajkoli poprej in pozneje. Priznala je, da ji usoda ni hotela pokloniti resnične ljubezni, da bi bila edina izbrana in da bi se poročila.

Leta 1913 se je odločila da bo prekinila z lažnim mordenim življenjem. V Deauvillu je odprla svojo prvo »botique« kot da bi si hotela z udarci krampa izkopati pot k moralni in denarni neodvisnosti. To je bila trenutna muha, ki pa ji je ostala za vse življenje. Nobena stvar je ne bi mogla več pripraviti do tega, da bi se odpovedala tej aktivnosti, ki je bila najprej sredstvo, da se je maščevala nad življenjem, nato pa je kmalu postala sinonim za srečo v svobodi. Tudi vojna, ki je med tem izbruhnila je ne bi mogla več zaustaviti. Začela je delati, postala je fenomen za svojo dobo: ženska podjetnica. Odslej je delala vse svoje življenje, ni se ozirala na svoje ljubezni, bogastvo ali zvezde, ki so se ji ponujale.

Od tega dne se je zanesla samo na samo sebe, prevzela je vlogo žene, ki se upira vsem vezem, ki misli z rokami, živi od njih in z njimi razkriva ženam v svetu to, kar je po njenem mnenju eleganca. Sama sebi je najboljši maneken — to pomeni da je s tem ko nosi svoje obleke, diktirala svoj slog. Bojuje se z največjimi kreatorji Evrope. Spoprime se z Paulom Pieretom, tem velikanom, tem mojstrom visoke mode, mu drugo za drugo spelje stranke in jih uvrsti med ženske, ki po njenem ukazu opuščajo nojeva peresa, steznike in dolge lase.

Pred drugo svetovno vojno sta ji dvorila dva člana iz najvišje družbe. Eden je bil izredno lep, toda uničen in izgnan, drugi je bil menda manj zapeljiv, zato pa bajno bogat in skoraj kralj

— to sta bila Dimitrij, ruski veliki knez, ter Bendor., vojvoda Westminsterški, najmogočnejši mož v Angliji. Od Rusa se je navzela veselja do toplih kožuhov in dragocenih bizantinskih materialov, a od Angleža se je naučila ceniti najlepše tvide Združenega kraljestva ter določeno mero britanske strogosti.

Nikoli se ni upirala, če so njuni ime-ni omenjali skupaj z njenim. Nikoli pa tudi ni pokazala, da sta ji ti dve bitji najdražji, kar ima na svetu. Njeno srce je skrivalo tudi druge grenkobe, spomine in bolečine, toda njena sposobnost prikrivanja je bila neverjetna. Če se je odločila, da ne bo nikoli spregovorila nekega imena, ji nikoli ni ušel niti en sam zlog.

Prišla je druga svetovna vojna. Pariz so zasedli Nemci. Topot okupatorjevih škornjev ji je dal vedeti, da so mirne revije, katerim je bila predsednica, ničeve. Odločila se je, da bo razpu-stila svoj bataljon manekenk, razorožila svojo ladjo in od danes na jutri zaprla svojo hišo. Ob tej priložki je bila deležna najbolj jedkih kritik. Njeni poklični tovariši, svet mode je govoril o ostavki... požvižgala se je nanje.

Ko se je vrnil mir, ni bilo več stare Francije. Tega se je zavedala bolj kot vsi drugi. Nekdanji milijarderji in vse tiste tujke, ki so nekaj nakupovale pri njej po ducate oblek na enkrat, so izginili. Ni več odprla svoje hiše. Zaprla se je sama vase, ovila se je s previdno tišino. Opazovala je in molčala. Njeno brezdolje je trajalo trinajst let. Pariz pa hitro pozabi, po tolikih letih skoraj nisi več slišal njenega imena.

Šele ko se je na modnem nebu nenadoma pojavil nov junak, ki ga je bilo treba premagati, se je v njej spet zbudil nov bojevniški duh. Cristian Dior je bil na višku svoje slave in zrel za njen napad. Zadala si je nalogo, da ga bo pokončala in res ga je. Zanj je bila od tedaj stalna grožnja.

Morali bi jo videti v nočeh pred novimi kolekcijami, vso krhko in izčrpano, velikokrat lačno, saj je spila v dnevu le kozarec vode. Nikoli ni bila zadovoljna. O popolnosti je imela tako visoko predstavo, da ni prenašala besede »skoraj«, ki jo tolikokrat slišimo pri drugih. Morali bi slišati gospodično Chanel v njenih dolgih monologih, ki jih je imela, med tem ko se je spoprimala z nitmi, volno, blagom — psovala je. Spopadala se je z vsem, kar se ni hotelo podrediti njeni volji.

Noči in dneve je preživljala na ta način. Se je bilo treba res toliko mučiti, da je svet videl pravo Chanel?

Včasih si je vsa izbravna mrmrala: »Ah to me bo pobralo«. Ljudje so jo poslušali in bilo jim je hučo... Kajti ali ni malce preveč, če moraš umreti za rokavni izrez, malo višje ali nižje prišit trak, za eleganco?

Ta boj se je vlekel toliko časa, da ji je res ostalo le še malo sape. Umrla je na enega tistih dni, ko je sama rekla: »Ah, to me bo pokopalo!«. Umrla pri svojem delu, s stisnjenimi zobmi, tako kot je živela.

Urednik

Lepa

Vesela

Športna

Ljubeča

Žena - kakšna sem

Skrivnostna

Zaskrbljena

Delavna

Utrujena

Svetovna produkcija steklenih vlaken je dosegla v letu 1970 okroglo 470 tisoč ton. Največji proizvajalec so ZDA z 210.000 t in takoj za njimi je zahodna Evropa, ki je proizvedla 126.000 t. Na ti dve področji odpade 72 % svetovne proizvodnje. Kljub visokim porastom je izdelava steklenih vlaken na Japonskem v zadnjem času precej majhna. Za primerjavo lahko povemo, da se je v letu 1970 dvignila na 53.000 t. Do leta 1972 naj bi se njihove kapacitete dvignile po podatkih »Textile Organon« na 83.000 t letno. Od 84 tovarn za steklena vlakna jih obratuje 22 v zahodni Evropi, 20 v vzhodni Evropi. Samo 19 jih je v Severni Ameriki in Aziji, 2 v Latinski Ameriki (Argentina, Mexico) in ena v Južnoafriški republiki.

Do leta 1980 moramo računati z dvigom svetovne proizvodnje na preko 1 milijon ton, kar znaša v povprečju letni prirastek 8 %. Za tkanine iz steklenih vlaken (brez vtkanega rovinga)

Proizvodnja in potrošnja steklenih vlaken

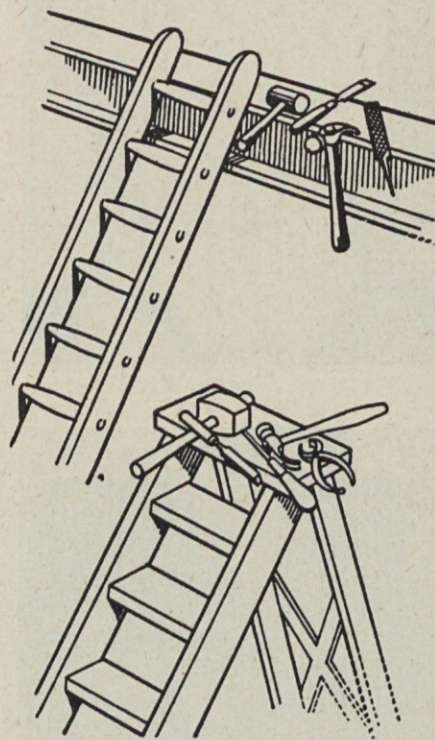
je treba do leta 1980 računati z dvigom za 70 % in na 1,3 milijard qm.

Dosedanja struktura uporabe kaže nekaj bistvenih razlik. V ZDA, kjer je bila v letu 1969 poraba na osebo 1,5 kg steklenih vlaken (zahodna Evropa 350 gramov), so stkali po podatkih Gevetex okrog 45 % celotne produkcije (zahodna Evropa 20 %). Velik del steklenih vlaken se pri tem porabi za izdelavo dekorativnih tkanin (1970: 34.000 t za 215 milijonov qm). V zahodni Evropi (razen Velike Britanije) to področje še nima velikega pomena (1970: komaj 8 milijonov qm).

Obsežno v ZDA in tudi v Evropi pa je izdelovanje tehničnih tkanin. V letu

1970 so v ZDA porabili za to 25.000 t (170 milijonov qm in v zahodni Evropi 16.000 t (145 milijonov qm). Tudi v bodoče bo tehnika važen porabnik izdelkov iz steklenih vlaken.

dipl. ing. Majda Artač

Nezgode pri delu

V preteklem obdobju smo imeli v podjetju nekaj težjih nezgod pri delu. Z namenom, da se tovrstne in ostale manjše nezgode ne bi več ponavljale in da se prepreči tako težke posledice, ki jih občuti vsak poškodovanec in celotna delovna skupnost zaradi nezgod, je napisan ta prispevek.

Poznanih in priznanih je več vzrokov, zaradi katerih lahko pride do nezgode pri delu. Navadno nastopa tudi po več momentov hkrati, da pride takoj zatem do nezgode. Naj nekatere od njih naštejemo. V grobem jih delimo na vzroke, kjer nastopa osebni faktor in drugič kjer je vzrok za poškodbo tehnični faktor. Če je verjeti statističnim podatkom, potem je v 80 % vseh nezgod vzrok osebni faktor. Kateri pa so ti človeški vzroki, če jih tako imenujemo? Ti so: lastnosti osebnosti (karakter, temperament), stopnja znanja in spretnosti, telesne in duševne zmožnosti. Kot tehnični vzroki pa nastopajo: nezavarovani stroji, naprave in inštalacije, slabi materiali, poškodovana orodja in podobno. Da bi te zadnje vzroke odpravili, mora vsak zaposleni na svojem delovnem mestu javiti vsako ne-

pravilnost, ki jo opazi v zvezi z delom, svojemu predpostavljenu. Mojstri in ostali nadrejeni dalje poskrbijo, da se te napake takoj odklonijo, poučujejo zaposlene o pravilnem in varnem delu, o uporabi osebnih varovalnih sredstev itd. Težje je odpraviti osebne, človeške vzroke. Velikokrat je človek razburjen, jezen, raztresen, nejevoljen. Drugič mu delo spet ne gre tako od rok kot običajno, delo opravlja na drugačen način, bolj hitri pri delu in ni pozoren nanj. Se bi lahko naštevali podobna stanja ljudi, ki so v danem momentu lahko povod za nezgodo. V takem stanju človek sam težko pravilno ukrepa, zato je včasih potreben pogovor z mojstrom ali kom drugim, počutje se po pogovoru lahko popolnoma popravi. Le na ta način in s sodelovanjem nas vseh bomo uspeli preprečiti nezgode, če že ne vseh pa vsaj večji del in pa predvsem težje.

Zavedati se moramo žalostne resnice, da smo imeli v preteklem letu 5 resnično težkih nezgod pri delu. Vseh skupaj je bilo 46 nezgod. Od tega števila jih je bilo 9 na poti na delo. Tudi povprečni izostanek zaradi ene nezgode je zelo velik in sicer 18 dni. Najpogostejše so poškodbe rok in nog ter oči.

Z dosledno uporabo osebnih varovalnih sredstev na vseh delovnih mestih, kjer so s Pravilnikom obvezna, bi se število nezgod zmanjšalo najmanj za eno polovico. Predvsem je treba obvezno uporabljati zaščitna očala pri vseh delih, kjer lahko drobci materiala prilete s katere koli strani v oko (struženje, brušenje, nabijanje raznih strojnih delov in materialov ipd.), ter pri vseh delih, kjer lahko brizgajo v oko razjedajoče tekočine (lugi, kisline). Dalje je obvezna uporaba zaščitnih usnjenih rokavic pri vseh delih, kjer lahko pride do mehaničnih poškodb rok (vbod, praske, vrez). Taka dela so: transportna dela, dela pri popravilu strojev, ključavničarska dela in podobno). Ravno tako je obvezna uporaba gumijastih rokavic za vsa dela, pri katerih

lahko pride do poškodb zaradi tekočin, ki razjedajo.

Če kdo ni prepričan kaj mu pripada, naj vpraša mojstra. Tudi okvare strojev in obrabo strojnih delov ter podobne napake naj javi mojstru. Z upoštevanjem varnostnih navodil in predpisov bomo zmanjšali število nezgod pri delu v podjetju na minimum.

Tudi tercialno delo v podjetju je zelo razgibano. Vsakodnevno izvajamo dela adaptacij ali novogradenj. Pri teh delih sodelujejo tudi tuji izvajalci. Možnost nezgod je tudi za nas pri teh delih velika, vsaj so to predvsem gradbena dela, ki ne sodijo v našo tekstilno panogo. Zato upoštevajmo vse varnostne ukrepe, ki so za taka dela določeni (ne hoditi v bližino delovišča, ne odstranjevati zaščitnih ograj in podobno). Ponovno opozarjam tudi na rok za prijavo nezgode, če že nastane. Vsako najmanjšo prasko ali vbod je potrebno javiti mojstru, da jo vpiše v knjigo nezgod.

Tudi rok je določen, in sicer v enem dnevu. Nesreče na poti na delo in z dela pa so vedno problematične, zato mora vsakdo dokazati resničnost dogodka z veljavno pričjo. Tudi vinjenost in pitje alkoholnih pijač med delom je lahko povod za nesrečo pri delu, vendar o tem pa kdaj drugič.

Varnostni delavec

NEZAVAROVANI LASJE

»Postranski prostori«

Sanitarni prostori — garderobe, umivalnice, stranišča itd. — v industriji so namenjeni vzdrževanju osebne higiene in udobju zaposlenih delavcev. Ker ne služijo neposredno proizvodnji, jih nekateri imenujejo tudi postranske prostore. Po svoji važnosti pa to nikakor niso postranski prostori, ker namreč tudi po teh prostorih lahko ocenjujemo podjetje oz. kakšna stopnja kulture in civilizacije ter zdravstvene zavesti je v tem podjetju. Za bolj civiliziranega, kulturnega in zdravstveno prosvetljenega delavca pomeni snaga in red na stranišču, možnost umivanja po delu, prijetna garderoba in čista obednica več, kot za kak tisočak večja plača. Žal pa so še mnogi delavci zdravstveno tako zaostali, da ne čutijo potrebe po umivanju in še ne znajo ali pa tudi nočejo pravilno uporabljati sanitarne naprave in prostore. Če so npr.:

stranišča onesnažena, je to le malomarnost posameznika, ki nima čuta za snago. Za kulturnjšega delavca pomeni pravo muko, če mora uporabljati zamenjarjeno in umazano stranišče in po pravici lahko zameri predpostavljenim, da ne napravijo reda. Tudi odnos do sodelavcev ne more biti najboljši, če nekateri delavci iz malomarnosti ali zaostalosti onemogočajo ustvariti vsaj minimalen higienski standard v sanitarnih prostorih, ki jih morajo uporabljati vsi.

Glede vzdrževanja sanitarnih prostorov so nekateri zmotnega mnenja, češ da mora za red in snago skrbeti le snažilka. Vsi tisti naj se zavedajo, da snaženje sanitarnih prostorov ni lahka stvar, še posebno če ti nekulturneži ob obilici veder za odpadke odmetavajo raznovrstne odpadke vsevprek na tla. To je umazano delo, pri katerem se človek lahko okuži. Zahteva veliko

vestnosti in natančnosti in v zadnjem času tudi precej znanja. Vsak material zahteva namreč za uspešno čiščenje poseben postopek, na razpolago je toliko različnih čistil in razkužil, da je že težko brez izkušenj in znanja dobro delati.

Zato bi morali snažilkam vsi skupaj glede na umazano delo pomagati vsaj tako, da bomo skrbeli za red in snago kot doma. V zadnjih letih smo pokazali že veliko razumevanja za preureditev sanitarnih prostorov, ki pa se bo tudi še nadaljevalo. Toda to ni dovolj in tudi ne smemo biti s tem zadovoljni, da sanitarne prostore sezidamo in opremimo, ker je skoraj še važnejše, da jih primerno vzdržujemo.

Višja medicinska sestra:
Majda Škrinjar

NAŠ RAZGOVOR:

Pogovor z mladimi

Tokrat je Naš razgovor nekoliko izpremenil obliko. Namesto z enim uslužbencem iz našega podjetja sem na razgovor povabila tri mladince iz različnih obratov, da bi mi vsi kaj več izvedeli o delu našega »Mladinskega aktiva«, seveda pa tudi o zainteresiranosti mladih za sodelovanje v aktivu. Bila sem zadovoljna že s tem, da so se mladi povabljeni radi odzvali mojemu vabilu.

Moji sogovorniki so bili:
JANEZ LIMONI
MAJDA ŠOŠTERIČ
CIRIL PORENTA

Sklenili smo, da bomo imeli kratko debato mnenj, vezano na določena vprašanja, kar pa bo seveda pridno beležil moj svinčnik.

1. Kakšen pomen ima Zveza mladine Slovenije in kakšno vlogo naj bi zveza mladih imela?

Majda — Zveza mladine Slovenije ima v naši republici velik pomen, saj je izredno številna organizacija, žal je pri nas v podjetju drugače. Čeprav je v Induplati zaposlenih veliko mladih, kar 220 nas je, niso zainteresirani za delo v organizaciji, oziroma mladinskem aktivu, udeležba na sestankih je zelo slaba, če pa člani že pridejo na sestanke, se ne oglašajo in ne sodelujejo v debatah, vsled česar je delo aktiva otežkočeno, odbor pa ima malo možnosti dela.

V okviru Slovenije je vloga mladih precejšnja, učinkovitost pa je odvisna od načina pristopa k posameznim akcijam in seveda ljudi, ki so za določen problem odgovorni.

Janez — Mislim, da generacija, ki je sedaj na vodilnih mestih premalo zupa mladim, zato jim da tudi premalo možnosti, da bi si mladi ustvarili za-

upanje. Mislim, da bi mladi lahko pri večjem razumevanju tudi pokazali več sposobnosti. To velja splošno, kako bo v našem podjetju bomo lahko videli, ko bo mladina bolj masovno delala, ne tako kot je sedaj, ko je premalo interesa.

Ciril — Na vsak način bi morali delo mladih bolj upoštevati kot ga. Težko je določiti kakšno vlogo naj bi imela naša Zveza, saj si vsak član določene organizacije pač želi, da bi imela njegova organizacija čim večji pomen. Včasih gredo take želje tudi preko možnosti.

2. Zakaj delaš v »Mladinskem aktivu« našega podjetja?

Majda — Veseli me delo z mojimi mladimi vrstniki, rada sem v sebi enaki družbi.

Janez — Zelo rad delam zaradi novih spoznanj dela in ljudi. Pri družbenem delu spoznaš človeka bolj vsestransko.

Ciril — Mislim da imamo vsi enake cilje — mladi smo radi skupaj.

3. Imaš določeno funkcijo oz. nalogu v odboru Mladinskega aktiva Induplati?

Majda — Sem v odboru Mladinskega aktiva podjetja, toda žal se zadnje čase ne morem aktivno udeleževati sestankov zaradi izrednega dopolnilnega šolanja. Morala bom zaprositi za izstop iz odbora.

Janez — Pred kratkim sem odslužil vojaški rok, zato sedaj nisem v odboru, tudi nobene druge naloge nimam, bi pa zelo rad delal v odboru MA Induplati.

Ciril — Tudi jaz nisem v odboru. Mislim, da bi morali sklicati sestanek ali konferenco mladinske organizacije v podjetju, na katerem bi bili udeleženi vsi mladinci brez izjem. Objasnilo bi se jim delo, namen in načrtana pot ter možnosti dela mladine, se jih na ta način zainteresiralo, ter izbralo res ljudi, ki bodo radi delali. Če bomo imeli dober odbor, bo ta potegnil za seboj vso mladino.

4. Iz našega dosedanjega pogovora sklepam, da radi delate v svoji organizaciji. Imate mogoče kake konkretne predloge ali ideje s čim bi delo aktiva dopolnili?

(Nadaljevanje na 10. strani)

(Nadaljevanje z 9. strani)

Pogovor z mladimi

Janez — Prva naloga, ki bi jo morali izvesti mladinci je lepo obrazložena v Cirilovem odgovoru prejšnjega vprašanja. Nadalje pa je odvisno od ljudi in same organizacije, kako te znajo pritegniti k sodelovanju.

Majda — Posamezni ne more narediti prav nič. Zato je prva naloga odbora popularizirati mladinsko dejavnost. Mladi se najraje udeležujejo kakih izletov, zabav, srečanj z mladimi iz drugih občin ali podjetij. Lani so bili

v podjetju na obisku mladi iz Nemčije in so bili zelo zainteresirani za stalno sodelovanje. Ob praznikih bi morali organizirati srečanja na športnih terenih (Dan mladosti, Dan vstaje, Dan republike ipd.). Tu bi se mladi spoznali, navezali med seboj prijateljske odnose in tovarišstvo in tako bi se morali združeni lotiti tudi težjih nalog in ciljev.

Ciril — Se popolnoma strinjam z Majdo, za začetek bi se morali zbirati popoldne v svojem prostem času, sku-

paj odhajati na rekreacijo in se dogovarjati o akcijah.

5. Vidim, da vam idej ne bi zmanjkalo. Torej je treba narediti samo prve, sicer najtežje korake. Zasedujete morada delo mladih v reviji »Mladina«?

Majda — Dolgo let sem bila naročena na »M«, toda ker je začela prihajati zelo neredno sem se odjavila. Naročila sem jo tudi v podjetju, pa je tudi nismo dobivali.

Proizvodnja in kvaliteta

v mesecu januarju 1972

Prvi mesec letošnjega leta je za nami in pravilno je, da pogledamo kako smo startali v letu 1972. Vsi proizvodni obrati so delali v normalnem delovnem času, le obrat predilnice je delal v 4-izmenskem delovnem času.

Oskrba s surovinami je bila količinsko zadovoljiva, ne pa v posameznih številkah. V sukančarni je bil še vedno zastoj zaradi pomanjkanja kapacitet v križno previjalnih strojih, kajti bombažna preja prihaja večinoma na wc navitkih, tako, je potrebno predhodno previti ves material za sukanje na xc. Zaradi tega delajo sukalni stroji v dveh namesto v treh izmenah.

Problem v proizvodnji je povzročal tudi visok odstotek bolnih, saj je znašal od 5,7% v tkalnici do 9,9% v konfekciji. V pripravljalnici in tkalnici ne koristijo rednega letnega dopusta in je kljub temu bilo v tkalnici 3,7% izpadlih ur zaradi delavcev.

Če pogledamo v tabelarni pregled kako so posamezni proizvodni obrati izpolnili mesečne proizvodne naloge, ugotovimo naslednje:

	januar 72 %	indeks jan. 71 %
PREDILNICA		
— predenje	125,1	98,3
— sukanje	82,2	76,1

TKALNICA		
— t. m	95,0	100,6
— m ²	94,2	102,8
— 000 votkov	96,3	99,9
OPLEMENITILNICA		
— t. m	80,5	79,7

Proizvodnja je bila na ravni proizvodnje januarja 1971, razen sukančarne in oplemenitilnice. Vzrok za nižjo proizvodnjo v sukančarni sem že navedel. V oplemenitilnici pa je vzrok v tiskanju tkanin v MTT in redukciji električnega toka (širinsko-razpenjalni stroj). Tkalnica bi lahko dosegla boljše rezultate. Vzrok slabšim rezultatom je v pomanjkanju delavcev, določenih sukancev in večjemu številu prezaložb in urejanju strojev za nove artikle.

Kvaliteta surovih in adjustiranih tkanin je delno boljša kakor v mesecu decembru, vendar pa slabša od povprečne kvalitete v letu 1971. Izboljšala se je kvaliteta v grupi pollanenih tkanin. Delno slabša pa je v grupi bombažnih in sintetičnih tkanin.

Kvaliteta po posameznih vrstah tkanin je bila dosežena v mesecu januarju naslednja:

	I. kval. %	II. kval. %	III. kval. %	nereg. bl. %
Bombažne tkanine	89,69	6,88	1,47	1,96
Sintetične tkanine	85,68	7,67	2,77	3,88
Bomb.-lanene tkanine	95,76	2,72	0,55	0,97

Kvaliteta surovih in adjustiranih tkanin pa je bila po posameznih grupah kvalitete dosežena naslednja kvaliteta:

	surove tk. %	adjustir. tk. %
I. kvaliteta	88,55	89,10
II. kvaliteta	6,73	6,41
III. kvaliteta	1,97	1,89
neregularne tkanine	2,75	2,60

Iz navedenih podatkov, če jih primerjamo z rezultati v letu 1971 ugotovimo, da je grupa bombažnih tkanin v kvaliteti zelo padla in sicer od 95,08% na 89,69% I. kvalitete. Odstotek neregularnih tkanin je na nivoju povprečja v letu 1971, je pa previsok, zato je nujno potrebno posvetiti več skrbi kvaliteti izdelkov in stremeti za tem, da se ista tudi izboljša.

Vodja MTPD
ing. Franc Jeraj

XIV. zimska tekstilijada na Pohorju

Pod pokroviteljstvom republiškega sindikata industrije in rudarstva Slovenije in v organizaciji mariborske tovarne MTT, je bila 19. februarja že 14. tekstilijada v veleslalomu. Na pobočju Pohorja je nastopilo 317 tekmovalcev iz 35. slovenskih delavnih organizacij tekstilne industrije.

Kot vsako leto smo se tudi letos udeležili tega tekmovanja. Naše »barve« so zastopali: Burja Matevž, Majdič Franc, Lončar Franc in Uršič Henrik. Slednji je imel smolo, saj ga je že na treningu poškodovala žičnata vrv vlečnice. Čeprav pri tem ni bil sam nič kriv, je bilo zanj smučanja na tekstilijadi konec. Vso krivdo za to nesrečo nosi uprava vlečnice na Pohorju. Ostali

trije člani naše ekipe so se srčno borili in dosegli prav dobre uvrstitve.

Tekmovanje v veleslalomu je bilo razdeljeno v pet razredov: članice, mladinci, mlajši člani, člani do 45 let, in člani nad 45 let. Največ tekmovalcev je bilo v razredu mlajših članov, kjer sta tekmovala tudi Majdič in Lončar. Med 148. tekmovalci skupine, je Majdič zasedel 57. mesto, Lončar pa 71. mesto.

V razredu članov do 45 let, je nastopilo 68 tekmovalcev, med katerimi je Burja zasedel 31. mesto. Vsem trem tekmovalcem lahko za njihove dobre uspehe samo čestitamo.

Proga je bila speljana na pobočju imenovanem »Habakuk« in je bila dol-

ga 1200 m, imela je 44 vrat in višinsko razliko 210 m. Na tej progi vozijo tudi ženske za »Zlato lisico«, v okviru FIS tekmovanj.

Vreme tekmovalcem ni bilo naklonjeno, saj je v presledkih deževalo, tako da je o uvrstitvah odločalo tudi mazanje smuči in nižje startne številke.

Sicer so imeli največ uspeha tako ekipni kot tudi posamezno tekmovalci BPT Tržič, kateri so osvojili tudi prehodni pokal pokrovitelja.

Razšli smo se z željo, da se ponovno srečamo na prihodnji 15. tekstilijadi, kajti važno je sodelovati ne pa zmagati.

Jože Gerbec

Obvestila iz kadrovske službe

Vstopi:

1. Lavrič Stane, del. v ceradnem oddelku, vstopil 1. 2. 1972

2. Vodlan Janez, del. v ceradnem oddelku, vstopil 1. 2. 1972

3. Bužimkič Šaban, pom. pri varjenju cerad, vstopil 17. 2. 1972

4. Hreščak Franc, delavec v aluminij, vstopil 7. 2. 1972

5. Šoštarko Štefan, čistilec strojev, vstopil 9. 2. 1972

6. Šlajmer Štefan, čistilec strojev, vstopil 9. 2. 1972

7. Korošec Marija, čist. prost. v konf., vstopila 14. 2. 1972

8. Pipan Marjan, vrtnar, vstopil 16. 2. 1972

9. Osmanagič Mina, previjalka, vstopila 17. 2. 1972

10. Križman Oton, šofer, vstopil 21. 2. 1972

11. Huber Karol, šofer, vstopil 21. 2. 1972

12. Vidergar Janez, transportni delavec, vstopil 23. 2. 1972

13. Resnik Justina, čist. prost. v pripr., vstopila 25. 2. 1972

14. Medved Marija, natik cev, vstopila 28. 2. 1972

15. Kušar Vinko, priučen kov. delavec, vstopil 29. 2. 1972.

Izstopi:

1. Roglič Vojko, del. v aluminij odd., izstopil 11. 1. 1972

2. Gerbec Marija, previjalka, izstopila 5. 2. 1972

3. Bužimkič Šaban, del. v cer. oddelku, izstopil 9. 2. 1972

4. Skok Štefan, mojster izmene, umrl 17. 2. 1972

5. Koželj Janez, del. v cer. oddelku, izstopil 21. 2. 1972

6. Zupančič Janez, šofer, izstopil 29. 2. 1972

7. Testen Ana, sklad. v menzi, izstopila 29. 2. 1972

8. Kovač Tatjana, kuharica v menzi, izstopila 29. 2. 1972.

POROČILI SO SE:

DOVČ Milena, del. v konf. poročena PAVOVEC.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega moža

MILANOVIČ ŠTEFANA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem, posebno iz sukalnice, za darovane vence, cvetje in spremstva na njegovi zadnji poti.

Hvala vsem, ki ste z menoj sočustvovali!

žena Marija in sin Ivan

ZAHVALA

Ob bridki in nenadni izgubi našega dragega moža, atka, sina, brata in strica SKOK ŠTEFANA

se iskreno zahvaljujemo kolektivu, sindikalni podružnici in sodelavcem tovarne »Induplati« Jarše za vso pomoč in sočustvanje ter ganljive besede ob odprtem grobu.

Žaljujoči: žena s sinovoma Štefkom in Joškom, mama, sestri in bratje z družinami ter ostalo sorodstvo.

Mengeš, dne 25. 2. 1972.

IN MEMORIAM

Manjkala je še slaba ura do konca dopoldanske izmene, ko je naš sodelavec Stefan Skok nenadoma omahnil v smrt. Kruta usoda je hotela, da nas je zapustil prav sredi delavnega mesta, med tkalskimi stroji. Med tistimi stroji, ki jih je popravljajl in urejal vsak dan z vso skrbjo dobrega mojstra.

V naši tovarni se je zaposlil dvakrat. Prvič leta 1948. do 1950. in nato 1962. leta. Na svojem delavnem mestu mojstra v tkalnici je bil vedno priden in vesten, med svojimi delavkami pa izredno priljubljen. »Stefan je dober človek«, je bilo velikokrat slišati iz nji-

hovih ust. In tak je bil tudi v resnici. Dobrodušen in dober po srcu in značaju.

Kdo bi si upal pomisliti, da Stefana, polnega delovnega elana in življenjske moči ne bo več med nami? Nihče. Odšel je na pragu svojega 42. leta in za njim je v tovarni in doma ostala velika vrzel. Te vrzeli ne bomo mogli nikoli zapolniti.

Spomin na Stefana, na zglednega sodelavca in tovariša nam bo ostal trajen!

Sodelavci

TRIM za vsakogar

Znano je, da se delavci v vseh poklicih, pri katerih v službi veliko presejajo, premalo gibljejo in premalo ali skoraj nič prostega časa posvetijo za ohranjanje telesnih sposobnosti — za rekreacijo. Da bi se to stanje izboljšalo, se je na pobudo Mestnega sveta zveze sindikatov in Mestne zveze za telesno kulturo v Ljubljani, tudi pri nas začela širiti svojevrstna rekreacijska akcija imenovana TRIM!

Kaj pomeni TRIM? TRIM je samostalniška oblika glagola, s katerim Norvežani poimenujejo zadnjo fazo nato-varjanja ladij — ko tovor razporedijo in uravnesajo. Odkar se ta beseda uporablja v športnem izrazoslovju, pomeni TRIM na tem področju uravnoteženje duha in telesa. Po starem bi se reklo: zdrav duh v zdravem telesu. To »sodobno igro«, kot ji nekateri pravijo, smo sicer uvozili iz Skandinavije. Tu je TRIM pridobil že nad milijon zvestih privržencev in postal prava senzacija za vse sloje prebivalstva.

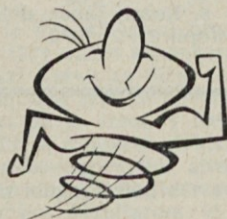
TRIM je pravzaprav kartonček, katerega vsak sam izpolnjuje. Kako izpolnjujemo TRIM kartonček?

Na kartonu je natisnjena spirala, razdeljena na 144 enakih delov — polj. Vseh 144 polj morate izpolniti v enoletnem časovnem obdobju, približno 12 polj mesečno, dnevno pa ne več kot dve polji. Na hrbtni strani kartona so vse športne discipline nazorno prikazane z ustrezno kratico in časovnim obdobjem.

Za eno polje zadostuje na primer:

- 10 minutni tek v naravi
- 15 minut gimnastike
- 30 minut smučanja, kegljanja ali
- 60 minut sprehoda, balinanja, plesa itd.

Po vsaki opravljeni vaji se vpiše v polje ustrezna okrajšava (F — tek, G — gimnastika, S — smučanje, KG —

šport za vsakogar

TRIM
značka

kegljanje, PL — plavanje, itd.) in datum aktivnosti. Izbira panoge je poljubna. Vpisuje se samo aktivnost, ki jo izvajate v namen športne rekreacije in ne obveznega dela (npr. pot v službo — kot sprehod).

V Sloveniji je TRIM kartončke izdelala Mestna zveza za telesno kulturo skupno s sindikati in odziv nanje je bil nad pričakovanjem.

Natisnili so 200.000 kartončkov in na razpolago jih je še nekaj tisoč.

Pri TRIM-u je zanimivo to, da lahko goljufaš in izpolniš cel kartonček, ne da bi opravil eno samo panogo rekreacije. Vendar s tem goljufaš predvsem samega sebe!

Upam, da bo TRIM tudi v naši tovarni dobil svoje pristaše in vam želim pri izpolnjevanju mnogo volje, uspeha in osebnega zadovoljstva. Vse interese pa obveščam, da TRIM kartončke lahko dobijo v pisarni pripravjalnice. Naj ta rekreacijska akcija TRIM poteka v duhu SOKRATOVEGA REKLA: »S pomočjo gimnastike celotnega telesa želim doseči njegovo skladnost!«

Interesenti za akcijo — TRIM
Kartončke dvignite v pisarni
pripravjalnice!

Gerbec Jože

Izdaja v 850 izvodih kolektiv tovarne Industrije. Odgovorni urednik Katja Tabernik. Ureja uredniški odbor: ing. Janko Ukmar, Ingo Paš, ing. Lado Zabukovec, dipl. ing. Janez Pezdir, dipl. ing. Avgust Orehek, dipl. ing. Boža Pogačnik, ing. Jože Klešnik, Cilka Mrdženič, dipl. ing. Branko Novak, Majda Skrinjar, Ivo Sešek, dipl. ing. Franc Verhovec, Janez Rainer. V uredniškem odboru sodelujejo po službeni dolžnosti: direktor, predsednik sind. org., sekretar ZK, predsednik mlad. org. — Natisnila tiskarna PTT v Ljubljani